

2990), hvad jeg med den højtærede Formands Tilladelse gerne vil læse op: „En straks gennemført Afløsning af Ejendomsskyld med Grundskyld vilde derfor kunne give for stærke Forskydninger i Skattebyrden, idet der derved vilde ske en Forskydning af den nuværende Skattebyrde fra de Ejendomme, hvor Grundværdien er særlig lav i Forhold til Ejendomsskylden, til andre Ejendomme, navnlig de egentlige Landbrugsejendomme.“ Jeg er enig med den højtærede Indenrigsminister heri; det er ureldigt, det maa man undgaa; men jeg er ikke enig med ham om de Veje, han vil gaa; jeg tror ikke, det er de rigtige, og jeg tror, man kan naa det samme Maal ad Veje, som er rigtigere og retfærdigere.

Hvilke Veje vil den højtærede Minister da gaa for at undgaa denne Forskydning, som han saavel som vi anser for ureldig? Ja, han vil paaligne en Gammelskat, som for Landbrugsejendommens Vedkommende skal være den nu resterende Del af Hartkornsskatten og for andre Ejendomme i Landkommuner desuden en vis Del af Ejendomsskylden — jeg vil kalde det den overskydende Ejendomsskyld, men jeg skal senere komme nærmere ind paa det. Jeg maa maaske straks gøre opmærksom paa, at jeg synes, der er en vis Inkonsekvens i Stillingen her, men det bliver der let, naar man skal naa et bestemt Resultat; thi medens den højtærede Minister nedfælder Ejendomsskylden i de bymæssigt bebyggede Dele af Landkommunerne, sletter og ophæver han den fuldstændig i samtlige Bykommuner; dér tages den fuldkommen bort. Det kan maaske have sin Aarsag i, at der er en Række Bykommuner, som overhovedet ikke har nogen Ejendomsskyld, det ved jeg ikke, men alle de andre Grundskatter i Bykommunerne nedfælder Ministeren, men han gør det ikke for Ejendomsskyldens Vedkommende; den ophæver han fuldstændig i Bykommunerne, medens han i de bymæssigt bebyggede Dele af Landkommunerne derimod nedfælder den.

Lad mig sige om Hartkornsskatten, at jeg for mit Vedkommende, og deri tror jeg, jeg har hele mit Parti bag mig, anser den resterende Del af denne for at ligge lige saa uretfærdigt nu, som den laa i 1903, og naar det er Tilfældet, mener jeg, der slet ikke kan være Tale om at nedfælde den. Den er i Dag 1 Mill. Kr. højere end i 1903; i 1903 eller rettere i 1904—05 udgjorde den til Sognekommunerne 8,5 Mill. Kr. og til Amtskommunerne 5, 3 Mill. Kr., i alt 13,8 Mill. Kr., og i 1922—23 er den 8 Mill. Kr. til Sognekommunerne og

6,9 Mill. Kr. til Amtskommunerne, i alt 14,9 Mill. Kr., 1,1 Mill. Kr. mere end i 1904—05. Jeg maa sige, at det, at Hartkornsskatten har ligget disse godt og vel 20 Aar længere, har ikke gjort den i og for sig mere retfærdig; dens Uretfærdighed i visse Dele af Landet er saa indlysende, saa selvindlysende i Øjeblikket, og den tager til i Styrke til visse Tider og paa visse Steder. Jeg for mit Vedkommende maa derfor mene, at en Nedfældning af den kan vi ikke gaa med til, vi maa finde andre Midler til at undgaa disse Forskydninger, og jeg skulde mene, at hvis den højtærede Indenrigsminister kan faa Sikkerhed for, at vi kan komme til en Ordning, hvorved disse Forskydninger kan undgaaes, vil han ikke principmæssigt ønske absolut at nedfælde denne resterende Del af Hartkornsskatten.

Hartkornsskatten er altsaa i Øjeblikket større, end den var i 1903, og dertil er saa kommet for Landkommunerne Vedkommende 56 Mill. Kr. i Skat efter Ejendomsskyld. Hvis man vil tage de faste Ejendommens Skatter i Landkommunerne og ligne dem paa Grundværdierne, vil de, foruden Statsskatterne, udgøre lige ved 2,2 pCt., men der er en Række Landkommuner, hvor de er betydeligt højere; der er altsaa ogsaa en Række, hvor de er noget lavere. I den Kommune, hvor jeg bor, har vi meget høje Grundskatter; vi har i det mindste 3 pCt.; vi har til Sognekommunen 12 Kr. pr. 1.000 Kr. Ejendomsskyld og til Amtskommunen ca. 7 Kr., og derefter har vi Skatten til Staten og desuden Skolefondsbidrag. Det er en meget høj Beskatning. Man har Halvdelen af Skatten paa Formue og Indkomst og Halvdelen paa Grundværdien i en hel Række Landkommuner, og det er man blevet ved at holde paa, saa længe man havde det Indtryk, at Grundværdien steg. Jeg har været Sogneraadformand i en Række Aar, lige til jeg kom ind paa Rigsdagen, og ved, at Grundværdierne stadig er steget de Aar; men man har ogsaa været fuldt klar over, at naar der kom en Tilbagegang i Ejendommenes Værdi, maatte ogsaa Grundskatterne falde. Dette er fuldstændig i Overensstemmelse med, hvad Landbo-kommissionen i sin Tid udtrykkelig udtalte i sin Betænkning, at vel skal vi under opad-gaaende Tider lade Ejendomsbeskatningen følge med, men i nedad-gaaende Tider skal vi formindske den.

Med de Grundskatter i vore Landkommuner, vi nu har mange Steder — de er saa høje, fordi Amtet ligner alene paa Grunden —, er vi naaet meget højt op, og naar der fra